

FROEBEL W NASZYM PRZEDSZKOLU

Od września 2021 roku rozpoczęliśmy w grupie II Motylkowo pracę i zabawę w oparciu o innowację programowo-metodyczno-organizacyjną „Freblowskie podróże matematyczne” według koncepcji pedagogicznej Friedricha Froebela.

PEDAGOGIKA FROEBLA

Friedrich Wilhelm Froebel, nazywany prorokiem i ojcem nowożytnego wychowania przedszkolnego, był niemieckim pedagogiem, teoretykiem wychowania przedszkolnego, architektem i miłośnikiem przyrody. Żył w latach 1782-1852. Zachwycony naturalistyczną koncepcją pedagogiczną Jana Henryka Pestalozziego stworzył własną filozofię wychowania, którą oparł na trzech głównych ideach: **jedności wszechświata, szacunku dla dziecka i jego indywidualności, znaczenia zabawy w rozwoju dziecka**. Pedagog podkreślał, iż w celu zapewnienie dziecku pełnego wykształcenia należy w nauczaniu (w myśl teorii Pestalozziego) integrować siły: głowy, rąk i serca. **Wychowanie powinno mieć charakter globalny**. W okresie dzieciństwa dziecko powinno zdobywać jak najwięcej nowych doświadczeń. Ważna jest przy tym jego samodzielność w działaniu i dochodzeniu do wiedzy.

F. Froebel zakładał, że pierwsze doświadczenia edukacyjne dziecka mają wpływ na jego późniejszy rozwój i osiągnięcia. Dziecko jest niepodzielną indywidualną całością, która ma swoje myśli, uczucia, swoją fizyczność i związki z innymi. Natomiast rolą dorosłego jest oddziaływanie wychowawcze poprzez odpowiednie organizowanie środowiska oraz stwarzanie warunków do poznawania otaczającego świata. To właśnie ona jest w życiu dziecka najważniejsza oraz jest podstawą całego przyszłego życia.

Samo dzieciństwo i przynależna mu zabawa jest również w filozofii pedagogicznej Froebela cennym darem. Dzieciństwo to niepowtarzalny, niezwykły okres w życiu dziecka ze swoimi szczególnymi prawami i przywilejami. Prawem do niezakłóconej zabawy, eksploratywności i ekspresji (B.Bilewicz-Kuźnia, 2014, s.16).

Froebel znany jest jako twórca tzw. „ogródków dziecięcych”, czyli instytucji wychowawczych dla dzieci 3-6-letnich, w których wprowadzał autorski system metodyczny, oparty na zabawowej i zajęciowej samodzielności i aktywności dziecięcej. Podstawowy cel, jaki stawiał przed ogródkiem dziecięcym to wszechstronne przygotowanie dziecka do dalszych stadiów wychowania i kształcenia.

Obecnie idea Froebela jest realizowana na całym świecie, m.in. w Niemczech, USA, Wielkiej Brytanii, Kanadzie czy Szwajcarii. W Polsce wykorzystywały ją już ponad sto lat temu słynne działaczki na rzecz wychowania przedszkolnego: Maria Weryho i Justyna Strzemeska. Na gruncie polskim współcześnie ideę freblowską propaguje dr Barbara Bilewicz-Kuźnia – autorka programu Dar Zabawy, opracowanego na podstawie koncepcji pedagogicznej Froebela.

Dlaczego właśnie Froebel?

Choć pedagogika Froebela liczy ponad sto lat okazuje się, że znakomicie wychodzi naprzeciw obecnym potrzebom edukacyjnym. Natłok informacji, tempo życia, brak czasu, ciągła bieganina... tak wygląda nasza rzeczywistość. Niestety taka atmosfera udziela się również dzieciom, które „bombardowane” ogromną ilością bodźców, mają przeciążony układ nerwowy.

Pedagogika F. Froebela wycisza to przestymulowanie, podkreślając znaczenie zabawy dziecka: tej swobodnej według pomysłu dziecka jak i tej inspirowanej przez dorosłego. Rolą nauczyciela jest zapewnienie dziecku odpowiednich warunków do swobodnej zabawy w sali oraz w plenerze, zachęcenie dziecka do działania, do samodzielnego wysiłku intelektualnego. Dorośli nie powinni stale organizować dzieciom każdej chwili, wyznaczając im ciągle zadania, ćwiczenia, wypełniając ich umysł ciągłą stymulacją – bo jak mówił Froebel: „Dzieci i zegarki nie mogą być stale nakręcane. Trzeba im też dać czas na chodzenie”. To właśnie wtedy najpiękniej rozwijają swoją kreatywność, wyobraźnię, kontakty z innymi i wiele innych niezwykłych cech osobowości.

Istotnym elementem pedagogiki Froebela są dary - kształcące zabawki. Obecnie zestaw darów wg koncepcji Froebela obejmuje: wełniane piłeczki, drewniane klocki w kształcie sześciątów, walców, graniastopów, mozaiki, patyczki i pierścienie, punkty ułożone w zestawy i umieszczone w drewnianych pudełkach. Wykorzystanie darów w codziennej pracy przynosi wiele korzyści: umożliwia ćwiczenie wszystkich zmysłów, rozwijanie sprawności manualnej, koncentracji, koordynacji wzrokowo-ruchowej, pobudza wyobraźnię i myślenie twórcze. Materiał Froebela pozwala kształtować u dzieci różnorodne pojęcia matematyczne. Bardzo ważnym aspektem jest skupienie dzieci podczas pracy z darami i ich wyciszenie. Zabawa z darami uczy dzieci odpowiedzialności i szacunku do powierzonych im przedmiotów – jest to niezwykle ważne w dzisiejszym świecie często jednorazowych zabawek.

Agata Jastrzębska-Staniucha